

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj.: ČŠIS-921/11-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola Jungmannovy sady Mělník, příspěvková organizace
Sídlo:	Tyršova 93, 276 01 Mělník
IČ:	47011319
Identifikátor:	600 047 351
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	ředitelem školy PaedDr. Daliborem Ullrychem
Zřizovatel:	město Mělník
Místo inspekční činnosti:	Tyršova 93, 276 01 Mělník
Termín inspekční činnosti:	26. – 28. duben 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon); zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) a jeho soulad s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Inspekční činnost byla zaměřena na činnost základní školy, nikoli částí školní družina a školní klub. Hodnocení zahrnuje poslední tři školní roky. Tendence, vývoj a případné odstranění zjištěných nedostatků se vztahuje i k dalším hodnocením provedeným ČŠI.

Aktuální stav školy

Základní škola (dále jen škola) splňuje formální podmínky (soulad údajů ve zřizovací listině se skutečností, v zápisu do školského rejstříku, způsob jmenování ředitele školy, dodržení stanovené kapacity 540 žáků – skutečný stav k 30. 9. 2010 byl 475 žáků v 18 třídách aj.). Od poslední inspekční rozsahem srovnatelné činnosti ČŠI v roce 2004 (proběhly rovněž další inspekční činnosti) prošla škola významnými změnami. V minulosti realizovaný učební plán základní školy byl již ve všech ročnících, s výjimkou v tomto roce

posledního pátého, nahrazen vlastním ŠVP s motivačním názvem „Ruku v ruce“. Ten zdůrazňuje záměr spolupráce žáků, rodičů, učitelů a dalších subjektů ve vzdělávání. Škola poskytuje základní vzdělání bez výrazného zaměření na některé vzdělávací oblasti. V materiálním rozvoji došlo k několika důležitým změnám ve vybavení. Významné je rovněž zapojení školy do několika rozvojových programů s dosahem do materiální, organizační oblasti a také do modernizace vzdělávacího kurikula. Ve výuce cizích jazyků je základem angličtina, která je vyučována již od prvního ročníku.

Počty žáků (výkony i výše finančních prostředků ze státního rozpočtu) se v posledních letech až do roku 2010 mírně zvyšovaly. Příliš se nemění struktura žáků – mírně se zvýšil vykazovaný počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), ti jsou integrováni do běžných tříd. Výskyt žáků s cizí státní příslušností je ojedinělý.

V realizaci opatření k odstranění nedostatků po uvedené inspekční činnosti byla škola částečně úspěšná (viz další text).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Umístění školy, vzdělávací nabídka, školou poskytované informace a pověst školy vedou k vysokému zájmu o zápis do prvních tříd. Počet tříd a jejich naplněnost odpovídají koncepčním záměrům, jedním z nich je vize možnosti žáky si vybírat. Při přijímání ke vzdělávání ředitel postupuje podle předem stanovených a zveřejněných kritérií. V tomto školním roce bylo podáno rodiči odvolání po nepřijetí žáka k základnímu vzdělávání, kterému krajský úřad vyhověl. Nastavené podmínky pro integraci žáků se SVP jsou průměrné. K případné integraci tělesně postižených žáků však škola nemá bezbariérové úpravy. Rovný přístup ke vzdělávání škola podporuje účinnými mechanismy, mezi které patří zvláště aktivní činnost speciálního pedagoga školy, účinný poradní systém, realizovaný minimální preventivní program či nabídka logopedické péče.

Škola identifikuje a eviduje v letošním školním roce 38 žáků se SVP, pro jejichž vzdělávání vytváří odpovídající podmínky. Dokumentace školy obsahuje další početnou skupinu žáků, jejichž lehčí formy SVP vyžadují v průběhu vzdělávání určitou míru zohlednění. Systematické poskytování reedukační péče je realizováno skupinovým (šest skupin) či individuálním nácvikem. Jeden z integrovaných žáků je ve škole vzděláván za přispění asistentky pedagoga (v rámci schváleného projektu EU – peníze školám je jejich počet pro následující školní rok zvýšen na dva). Uplatňování postupů vyplývajících z příslušných individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP) nebylo ve většině zhlédnutých hodin patrné. Diferenciace ve výuce se vyskytovala ojediněle. Po identifikaci rizikových výsledků vzdělávání vyvíjí škola úsilí ke včasné vzájemné spolupráci se zákonnými zástupci. V efektivitě uplatňovaných postupů byla zjištěna dílčí rizika, např. na prvním stupni patří většina žáků se SVP mezi žáky z prospěchového hlediska méně úspěšné. Pozitivní je realizace několika programů, které napomáhají řešení vztahů v třídních kolektivech, některé z nich škola financuje z rozvojových programů. **Rovný přístup ke vzdělávání a poradenská činnost školy mají standardní úroveň.**

Pečlivě zpracovaný ŠVP má jen dílčí obsahové a formální nedostatky (málo konkrétní podmínky pro práci s žáky se zdravotním oslabením, rozpory v názvech předmětů a další) které byly odstraňovány operativním přístupem vedení školy již v průběhu inspekce. Nápravná opatření po kontrole ČŠI v roce 2009 byla účinná. Významné jsou ve škole vedením iniciované a podporované pozitivní tendence – modernizace vzdělávacího kurikula. To je zřetelné v realizaci projektových forem vzdělávání, v uplatňování poznatků

z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) - vzdělávání ke kritickému myšlení, práci s ICT – informační a komunikační technologie, čtení genetickou metodou a další. Uplatňovány jsou mezinárodní aktivity a získávány alternativní zdroje. Na úpravách ŠVP se podílejí jednotliví pedagogičtí pracovníci i ředitelem zřízený poradní orgán. Aktualizaci či doplnění vyžadují pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a obsah školního řádu. Konceptní práce ředitele školy se odráží do mnoha oblastí (materiální, personální, organizační). Pozitivním prvkem je skutečnost, že *Koncepce rozvoje školy 2010 - 2015* je zpracována kolektivně, na základě zpracované analýzy stavu školy a požadavků pedagogů. Obsahuje několik méně reálných prvků či vizí (např. asistent do každé třídy, grantový pracovník, zrušení pedagogických dozorů na chodbách). Koncepce nebyla projednána s podstatným okolím školy (školskou radou, zřizovatelem aj.).

Na záměry a potřeby školy dobře reaguje organizované, plánované a cílené DVPP. Správně jsou stanoveny jeho priority. V kontrolní činnosti vedení školy zjistila ČŠI rizika (obdobná zjištění jako v roce 2004): záznamy v třídních knihách nedokládající průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu (§ 28 odst. 1 písm. f školského zákona), v některých případech hraničící až s nedoložením plnění učebních osnov. ČŠI zjistila i v několika případech „odpadnutí“ výuky. Školní hodnotící materiály (výroční zprávy o činnosti školy, vlastní hodnocení školy) jsou relevantními dokumenty. S výjimkou údaje o výsledcích vzdělávání žáků podle cílů ŠVP ve výročních zprávách (§ 7 odst. 1 písm. e vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti...) obsahují požadované informace. Vedením přijímaná opatření při zjištění nedostatků jsou většinou účinná. Pro vyšší bezpečnost byl zřízen kamerový systém, doplněna byla některá pravidla do školního řádu. Oproti hodnocení z roku 2004 se zlepšily zpětné vazby z vlastní kontrolní činnosti. Dílčí rizika mají vnitřní postupy v práci s novými či začínajícími pedagogy (informovanost, dodržování pravidel školy). **Řízení školy je celkově na běžné úrovni**, zjištěné nedostatky je možné odstranit ve stanovené lhůtě.

Během inspekce byla ve škole mezi žáky a učiteli pozitivní atmosféra. Aktivita žáků se projevuje v tvorbě vlastních „třídních“ pravidel. V souvislosti s personální obměnou se dosud nepodařilo zapojit žáky formou celoškolského samosprávného orgánu. Dobrá úroveň poradenských služeb školy a uplatňované principy tolerance a spolupráce vedou žáky k neformální komunikaci v případech řešení vzdělávacích situací. Sociální, pracovní a občanské kompetence jsou ve škole rozvíjeny podle věkových specifik prostřednictvím realizace ŠVP a v něm správně nastavených vzdělávacích strategií. **Sociální gramotnost a kompetence mají požadovanou úroveň.**

Čtenářská gramotnost a rozvoj komunikativních dovedností patří mezi priority vzdělávání (oblast vlastním hodnocením školy označena jako „potřeba zlepšit“). Podporuje ji dobré personální zajištění výuky, vnitřní metodická činnost včetně účasti na tvorbě učebních textů. Ve výuce zejména na prvním stupni byly uplatňovány efektivní prvky a metody – myšlenkové mapy, čtení s předvídáním, aktivní postupy, individuální portfolia a další. V organizaci vzdělávání jsou podporou četné a efektivní aktivity (soutěže, kulturní akce, Noc s Andersenem apod.). Žáci jsou motivováni ke čtenářství. Oblast obsahuje i dílčí rizika: méně péče o rozvoj v předmětech mimo jazykovou výuku (práce s textem např. v matematice, úroveň mluveného jazyka, převaha verbálních aktivit na straně učitelů, omezená možnost využívání školní knihovny). **Podmínky pro rozvoj a podpora čtenářské gramotnosti jsou celkově na požadované úrovni, na prvním stupni jsou příkladem dobré praxe.**

Podmínky pro rozvoj **matematické gramotnosti** škola vytvořila většinou velmi dobré. Výuka je na obou stupních posílena z disponibilní dotace učebního plánu, některé hodiny na druhém stupni jsou „dělené“ – pro polovinu třídy. Podporou je výběrové (některými vyučujícími) efektivní využívání ICT, či realizovaný projekt zaměřený na finanční gramotnost. Jsou využívány moderní alternativní učební texty a činnostní postupy. Ve sledované výuce se ukázala některá rizika: značný rozptyl v kvalitě přípravy vyučujících (metodické, materiální). Zejména na druhém stupni byly snižené nároky na úroveň vedených žákovských záznamů a tím i na plnění pro tuto oblast důležitých pracovních návyků a dovedností (přesnost, věcná správnost, soustavnost a návaznost, logické a mezipředmětové souvislosti, důslednost a další). Jen neformální úroveň činnosti metodických orgánů se promítla např. do problému doložitelnosti plnění učebních osnov (pátý ročník školního roku 2009/2010), nebo do prospěchových problémů žáků šestého ročníku, kteří sem přešli z neúplné školy. Velmi málo byla uplatňována žádoucí diferenciací, jen výjimkou byla uzpůsobená práce s žáky se SVP. ***V podmínkách pro rozvoj matematické gramotnosti i v samotné její sledované úrovni převažuje běžný stav, nedostatky je možné odstranit.***

Přírodovědnou gramotnost škola rozvíjí prostřednictvím povinných i volitelných předmětů. Jedním z nich je volitelný, z organizačních důvodů však pro všechny žáky sedmého ročníku vlastně povinný, předmět *Základy přírodních věd*. Žáci mají k dispozici chemickou laboratoř, jejíž možnosti aktivně využívají. Způsoby realizace environmentální výchovy na prvním stupni má škola zpracovány formou plánu a zahrnují jak zařazení tematiky do vyučovacích předmětů, tak návrhy jednotlivých ekologických aktivit. Žáci jedné z pátých tříd jsou zapojeni do celoročního environmentálního projektu. Běžné je ve škole třídění odpadu. Efektivní práce s talentovanými žáky je doložena úspěchy v předmětových soutěžích a výsledky projektových aktivit žáků. Negativním zjištěním je skutečnost, že integrovaný předmět *Základy přírodních věd* patří z hlediska klasifikace pro žáky mezi nejméně úspěšné. ***Podmínky pro rozvoj i samotná přírodovědná gramotnost jsou na průměrné úrovni.***

Spolupráce se školskou radou je oběma stranami hodnocena jako bezproblémová. Dobrá spolupráce se zřizovatelem se odráží v materiálních podmínkách. Významným prvkem jsou mezinárodní kontakty a aktivity. Škola dobře spolupracuje s poradenskými zařízeními, dalšími orgány péče o mládež a dalším podstatným okolím (tělovýchovné organizace, ZUŠ apod.). ***Partnerství školy je na velmi dobré úrovni.***

Škola sleduje úspěšnost žáků v jednotlivých etapách vzdělávání i v jednotlivých oblastech a předmětech zejména prostřednictvím jednání pedagogické rady. Významnými a propracovanými prvky jsou zavedené systémy sebehodnocení žáků a hodnocení práce učitelů. Vnější evaluační nástroje jsou využívány pravidelně, v posledním období dokonce zajištěny smluvně (na komerční bázi). Výsledky školy ve sledovaném období jsou celkově průměrné. Příležitostí ke zlepšení je analytická práce s výsledky žáků (klasifikace v jednotlivých předmětech) a efektivita přijímaných opatření zvláště u žáků s ohroženým prospěchem. ***Hodnocení individuálních a skupinových výsledků vzdělávání žáků i školy jako celku – odstranitelná rizika.***

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Personální podmínky pro vzdělávání mají dobrou úroveň, odborným složením odpovídají požadavku naplnění ŠVP. Průběžné změny ve složení pedagogického sboru a případné

nedostatky v odborné kvalifikaci jsou většinou řešeny studiem pro získání či doplnění zákonných předpokladů, chybí úplná odborná příprava pro oblasti výchovného poradenství (probíhá studium), pro koordinátora ŠVP a ICT, pro metodika prevence. Všichni se účastní dílčích školení v dané oblasti. Dobrá je úroveň počítačové gramotnosti pedagogů. Nadstandardem je činnost speciálního pedagoga, zejména v oblastech práce s žáky se ŠVP a tvorby IVP. Externě se školou spolupracuje psychologka.

Rozvoj materiálních podmínek školy je limitován charakterem a velikostí budovy. Přesto se postupně dařilo jak prostorové (půdní vestavba, venkovní učebna a areál...), tak technické a organizační podmínky zlepšovat. Materiální podmínky hodnocené samotnou školou nejsou ideální (stejně je hodnotí ČŠI), aktivity školy však významně přispívají k jejich zlepšování. Zejména ICT byly a v současnosti i jsou (aktuálně schválený projekt v programu EU Peníze školám) pořízovány a zlepšovány. Také hygienické a bezpečnostní podmínky byly několika úpravami (nábytek, osvětlení, žaluzie, topení) zlepšeny. Pravidla pro zajištění bezpečnosti žáků jsou dobře nastavena vnitřními předpisy, dílčí nedostatky v organizaci zajištění dohledu nad žáky před vyučováním a při odpoledním vyučováním byly odstraněny operativním přístupem vedení již v průběhu inspekce. Realizovaná prevence sociálně patologických jevů vede ke zmírnění a předcházení rizik. **Personální, materiální podmínky a organizace vzdělávání umožňují škole realizovat ŠVP.**

Ze státního rozpočtu byly ve sledovaném období kromě normativních složek přiděleny prostředky z devíti rozvojových programů MŠMT. Pro modernizaci vzdělávání škola úspěšně zpracovala několik projektů financovaných z dalších zdrojů (projekty z ESF – jeden z nich ve výši 4,7 mil. Kč, zřizovatel, sponzorské dary a prostředky od rodičů – forma třídních fondů). Státní podíl na celkových nákladech školy byl v průměru 73 %. Škola hodnotí výše poskytovaných rozpočtů jako „omezující rozvoj školy“. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu škola použila hospodárně v souladu s účelem jejich poskytnutí. **Zdroje financování, s nimiž škola v hodnoceném období disponovala, umožnily vytvořit průměrné podmínky pro realizaci ŠVP.**

Závěry, celkové hodnocení školy

- Škola splňuje formální podmínky pro výkon veřejné služby, její činnost je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení, obsah i cíle ŠVP korespondují s cíli platného školského zákona, ŠVP je v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem, ředitel splňuje požadavky pro výkon funkce,
- trendy v rozvoji školy jsou: modernizace obsahu i forem vzdělávání (inovativní činnosti zvláště na prvním stupni) a úspěšné zapojování do projektové činnosti – získávání dalších zdrojů,
- stupeň naplnění ŠVP odpovídá podmínkám školy a délce jeho realizace,
- v materiální oblasti byl uplatňován princip trvale udržitelného rozvoje,
- škola vnímá ohrožení zejména ve výši rozpočtových prostředků a udávané nekoncepčnosti státu ve školství,
- příležitostí a potřebou je vyšší míra spolupráce s neúplnými školami, ze kterých přecházejí žáci do šestého ročníku, vyšší efektivita práce s žáky se ŠVP a s žáky s ohroženým prospěchem,

- škola účelně využívá zdroje a prostředky,
- pro realizaci ŠVP má škola celkově průměrné podmínky,
- škola je pro žáky bezpečným prostředím, uplatňuje rovný přístup ke vzdělávání a na požadované úrovni rozvíjí osobnost žáků,
- ve srovnání se zjištěními a hodnoceními ČŠI od posledních inspekčních činností jsou změny převážně pozitivní (úpravy v ŠVP, inovace obsahu a forem vzdělávání, materiální rozvoj, efektivní využívání ICT ve výuce a informačním systému, výrazné zlepšení kvality výuky *Českého jazyka* na prvním stupni), rizika zůstávají v systematičnosti a účinnosti kontrolního systému, ve formálnosti práce některých metodických orgánů, zjištěná rizika jsou odstranitelná,
- novými úkoly pro vedení školy je zvýšení kontrolní a analytické činnosti ve směru zjišťování příčin neúspěšnosti žáků, stanovení a uplatňování účinných opatření.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu ČŠI Středočeský inspektorát, Karlovo nám. 44, 280 00 Kolín.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Kolíně 9. května 2011

(razítko)

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor

Kumstýř v. r.

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

Nulíčková v. r.

Mgr. Hana Hušková, školní inspektorka

Hušková v. r.

Ing. Ivana Poláčková, školní inspektorka

Poláčková v. r.

Mgr. Věra Ritz-Radlinská Scherlingová, školní inspektorka

R.-R. Scherlingová v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Mělníku dne 24. 5. 2011

(razítko)

PaedDr. Dalibor Ullrych, ředitel školy

Ullrych v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.